

Statsråd Trond Giske
Nærings- og handelsdepartementet
Postboks 8014 Dep

0030 OSLO

Kontroll- og konstitusjonskomiteen

Vår dato: 16.11.2011
Vår ref.: kgj/2011

Deres dato:
Deres ref.:

Eksportfinans ASA og regelverket om såkalt store engasjementer

På bakgrunn av de svar som ble inngitt til kontroll- og konstitusjonskomiteen i brev datert 7. november ønsker komiteen å stille enkelte oppfølgings spørsmål:

1. Det vises også til nærings- og handelsministerens svar på spørsmål 6, hvor det fremgår at "Det er klargjort at Eksportfinans ikke kan få varige unntak for reglene om store engasjementer".

Kontroll- og konstitusjonskomiteen vil i denne sammenheng vise til følgende fra Finanstilsynets brev av 15. april 2011:

- "Dersom staten ønsker at Eksportfinans skal kunne være en spesialinstitusjon for langsiktig finansiering av norske eksportvirksomhet, må berørte departementer selv innlede direkte forhandlinger med EØS-komiteen for å avklare om en særordning for selskapet kan oppnås." (Kap. 2 Oppsummering og konklusjon, side 2).

- "Flere selskaper som har visse fellestrekk med Eksportfinans har altså fått unntak. Det er tilsynets oppfatning at det kan være mulig å gjøre unntak for Eksportfinans på grunnlag av den rollen selskapet har i finansieringen av norsk eksportnæring." (Kap. 2 Oppsummering og konklusjon, side 2).

- "(...) er det Finanstilsynets oppfatning at det basert på gjennomgangen over er mulig å gjøre unntak for Eksportfinans på grunnlag av den rollen selskapet har i finansieringen av norsk eksportnæring. Tilsynet er likevel av den oppfatning at det gjør seg gjeldende usikkerhet om unntaket vil kunne anvendes på hele virksomheten i Eksportfinans slik den drives i dag." (Kap. 7.3 Oppsummering – åpning for unntak for Eksportfinans?, side 29).

Det bes om en redegjørelse for hvorfor Stortinget ikke tidligere og direkte er informert om mulighetene Finanstilsynet skisserer, og en redegjørelse for hvordan regjeringen mener de skisserte muligheter og den tvil

Finanstilsynet omtaler harmonerer med regjeringens klare avvisning av muligheten for unntak.

2. Det vises til nærings- og handelsministerens svar på spørsmål 6, hvor det fremgår at ”En løsning for å ivareta Eksportfinans sin rolle i videreføring av 108-ordningen krever bl.a. en betydelig oppkapitalisering av selskapet. Dette krever tilslutning av minst 2/3 av aksjene i Eksportfinans, hvor staten har en eierandel på 15 pst. Dersom styret fremmer et slikt forslag vil regjeringen vurdere det på forretningsmessig grunnlag og eventuelt be Stortinget om fullmakt til deltagelse, slik at 108-ordningen eventuelt kan videreføres i regi av Eksportfinans.” Hva ligger i at regjeringen vil vurdere dette på ”forretningsmessig grunnlag”?
3. Det vises til nærings- og handelsministerens svar på spørsmål 6, hvor det fremgår at en løsning kan bli i statlig regi, og at forslag om dette på normal måte vil bli forelagt Stortinget. Med bakgrunn i at Eksportfinans ikke har tatt stilling til oppkapitalisering og at det i regjeringen ”arbeides med” en statlig løsning, er spørsmålet hvordan regjeringen mener dette allerede i dag skal trykke en eksportindustri som har behov for at løsningen kommer raskt på plass.
4. Det vises til nærings- og handelsministerens svar på spørsmål 6, hvor det vises til ”I sin rapport datert 12. september 2011 setter Standard & Poor’s søkelyset på sårbarheten i Eksportfinans sin forretningsmodell, som er tuftet på lave marginer, lav risiko og høy finansiell risiko (”high leverage”). S&P venter at Eksportfinans i stigende grad vil finne det vanskelig å holde fram med dette forretningskonseptet fordi selskapet vil måtte bli mer konservativ for eksponeringen mot andre finansinstitusjoner. S&P har derfor plassert Eksportfinans i kategorien med negative utsikter (”negative outlook”). I sin nedgradering 28. oktober 2011 sier S&P: ”The rating action follows the Norwegian Ministry of Finance's decision not to grant Eksportfinans a permanent exemption from the European Union's Capital Requirement Directive (CRD). The downgrades reflect Moody's view that the decision implies a weaker commitment from the Norwegian government to support Eksportfinans, in the event of need.” Mener statsråden dette er informasjon som var irrelevant for Stortinget, og hvordan vil statsråden beskrive årsaken til nedgraderingen?
5. Det vises til nærings- og -handelsministerens svar på spørsmål 7, for det uttales at ”Nærings- og handelsdepartementet hadde ikke som eier noen forutsetning for å orientere om behandlingen av dette spørsmålet.” Er det regjeringens oppfatning at man heller ikke på noe punkt i statsbudsjettet, eller ved andre anledninger, kunne og burde informert Stortinget om situasjonen for selskapet og dermed for eksportindustrien?
6. Det vises til Dagens Næringsliv 14. november 2011 hvor det fremgår at en milliardkontrakt kan ryke for STX OSV-verftet i Brevik. I følge avisen viser næringskomiteens leder Terje Lien Aasland til at ”Både statssekretær

Rikke Lind og næringsminister Trond Giske har gitt klar beskjed om at Eksportfinans skal henvende seg til departementet om kontrakter som kan være i fare i påvente av en avklaring om eksportfinansieringen fremover.” Vi ber om en redegjøring for hvilke hjemler og bevilgninger departementet vil benytte for å løse situasjonen for STX OSV-verftet og andre, samt en utfyllende beskrivelse av hvorvidt denne måten å håndtere utfordringene på støter mot statsstøtte eller annet regelverk.

7. Norsk Industri og Norges Rederiforbund har utarbeidet to uavhengige utredninger for å avklare norske myndigheters handlingsrom rundt Eksportfinans. Begge utredningene konkluderer med at det er mulig å gi Eksportfinans varig unntak fra det nye EU-direktivet. Vil regjeringen foreta en fornyet vurdering på denne bakgrunn?

På grunn av sakens alvor og det behov som foreligger for rask avklaring, tillater komiteen seg å be om at brevet besvares hurtigst mulig.

Med vennlig hilsen
Kontroll- og konstitusjonskomiteen

Anders Anundsen
Komitéleder

